

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Utkast till budgetplan 2023

Finanspolitiken

Finansministeriets publikationer – 2022:68

Finansministeriets publikationer 2022:68

Utkast till budgetplan 2023

Finansministeriet, Helsingfors 2022

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Finansministeriet

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for
Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-367-276-5

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2022 Finland

Utkast till budgetplan 2023

Finansministeriets publikationer 2022:68		Tema	Finanspolitiken
Utgivare	Finansministeriet		
Författare	EU-sekretariatet		
Språk	Svenska	Sidantal	32
Referat	<p>Medlemsstaterna i euroområdet tillställer i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 (förordningen om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet) kommissionen sina utkast till budgetplaner för det kommande året (Draft Budgetary Plan, DBP) senast den 15 oktober. Utkasten till budgetplaner ingår i EU:s samordnade tillsynsförfarande som genomförs varje höst. Utkastet till budgetplanen inkluderar uppgifter om makroekonomiska prognoser och antaganden, målen för den offentliga ekonomin, inkomst- och utgiftsprognoserna då politiken förblir oförändrad, inkomst- och utgiftsmålsättningarna, beslutsbaserade åtgärder som ingår i budgetpropositionen, målen i unionens tillväxt- och sysselsättningsstrategi och de landsspecifika rekommendationerna, en jämförelse av det senaste stabilitetsprogrammet och utkastet till budgetplanen samt en bilaga om metoder och medel. Stabilitets- och tillväxtpaktens allmänna undantagsklausul aktiverades i mars 2020 och den gäller också 2023. Utkastet till budgetplanen för 2023 baserar sig på regeringens proposition om statsbudgeten för 2022 som till stora delar grundar sig på rambeslutet från våren 2022, tilläggsbudgetarna för 2022 samt kommunekonomiprogrammet för 2023.</p>		
Nyckelord	finanspolitiken, budgetar, stabilitets- och tillväxtpakten		
ISBN PDF	978-952-367-276-5	ISSN PDF	1797-9714
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-276-5		

Vuoden 2023 alustava talousarviosuunnitelma

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2022:68		Teema	Talouspolitiikka
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Tekijä/t	EU-sihteeristö		
Kieli	Ruotsi	Sivumäärä	32

Tiivistelmä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 473/2013 (asetus alustavien talousarviosuunnitelmien seuranta ja arviointia sekä euroalueen jäsenvaltioiden liiallisen alijäämän tilanteen korjaamisen varmistamista koskevista yhteisistä säännöksistä) mukaisesti euroalueen jäsenvaltiot toimittavat 15. lokakuuta mennessä tulevaa vuotta koskevat alustavat talousarviosuunnitelmansa (Draft Budgetary Plan, DBP) komissiolle.

Alustavat talousarviosuunnitelmat kuuluvat syksyisin toteutettavaan koordinoituun valvontamenettelyyn. Alustava talousarviosuunnitelma pitää sisällään tiedot makrotalouden ennusteista ja oletuksista, julkisen talouden tavoitteista, tulo- ja menoennusteista politiikan pysyessä muuttumattomana, tulo- ja menotavoitteista, talousarvioesitykseen sisältyvistä päätösperäisistä toimenpiteistä, unionin kasvu- ja työllisyysstrategian tavoitteista ja maakohtaisista suosituksista ja viimeisimmän vakausohjelman ja alustavan talousarviosuunnitelman vertailusta sekä menetelmiä koskevan liitteen. Vakaus- ja kasvusopimuksen yleinen poikkeuslauseke aktivoitiin maaliskuussa 2020 ja se on voimassa myös vuonna 2023. Vuoden 2023 alustavan talousarviosuunnitelman pohjana toimivat hallituksen eduskunnalle antama vuoden 2023 valtion talousarvioesitys, joka perustuu pitkälti kevään 2022 kehyspäättökseen, vuoden 2022 lisätalousarvioihin sekä kuntatalousohjelmaan vuodelle 2023.

Asiasanat talouspolitiikka, finanssipolitiikka, talousarviot, vakaus- ja kasvusopimus

ISBN PDF 978-952-367-276-5 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-276-5>

2023 Draft Budgetary Plan

Publications of the Ministry of Finance 2022:68		Subject	Economic Policy
Publisher	Ministry of Finance		
Author(s)	Secretariat for EU Affairs		
Language	Swedish	Pages	32

Abstract

Under Regulation (EU) No 473/2013 of the European Parliament and of the Council (regulation on common provisions for monitoring and assessing Draft Budgetary Plans and ensuring the correction of excessive deficit of the Member States in the euro area), euro area Member States are required to submit their Draft Budgetary Plans (DBPs) for the forthcoming year to the European Commission by 15 October. The DBPs are part of the coordinated surveillance exercise, which takes place every autumn. The DBP contains the details of macroeconomic forecasts and assumptions, targets for general government finances, expenditure and revenue projections under the no-change scenario, expenditure and revenue targets, discretionary measures contained in the Budget proposal, the goals set out in the European Union's strategy for growth and jobs, and Country-Specific Recommendations, a comparison between the DBP and the most recent Stability Programme and an appendix on methods. The General Escape Clause of the Stability and Growth Pact was activated in March 2020 and will also remain in effect in 2023. The 2023 Draft Budgetary Plan is based on the proposal for the 2023 Budget presented by the Government to Parliament, which is largely based on the spring 2022 spending limits decision, 2022 supplementary budgets and the Local Government Finances Programme for the year 2023.

Keywords economic policy, fiscal policy, budgets, Stability and Growth Pact

ISBN PDF	978-952-367-276-5	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-276-5>

Innehåll

1	Stabilitets- och tillväxtpaktens undantagsklausul.....	8
2	Uppfyllelsen av underskotts- och skuldkriterierna	9
3	Efterlevnaden av kraven i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del.....	11
4	Statsrådets bedömning av framstegen mot det medelfristiga målet	16
5	Finlands plan för återhämtning och resiliens samt uppdatering av planen	17
6	Tabeller	21
	Bilagor	32

I utkastet till budgetplanen för 2023 ingår en uppskattning av utvecklingen av Finlands offentliga finanser åren 2022 och 2023 samt, i enlighet med den så kallade finanspolitiska lagen (869/2012), statsrådets bedömning av framstegen mot det medelfristiga målet.

1 Allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten

Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten aktiverades första gången våren 2020.¹ Utifrån den allmänna undantagsklausulen kan medlemsstaterna i händelse av en ovanlig händelse utanför den berörda medlemsstatens kontroll som har stor inverkan på den offentliga sektorns finansiella ställning eller i perioder av allvarliga konjunkturbedgångar för euroområdet eller unionen som helhet tillfälligt tillåtas avvika från anpassningsbanan för att nå det medelfristiga budgetmålet, förutsatt att detta inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.² I maj 2022³ fastslog kommissionen att undantagsklausulens giltighet bör förlängas till utgången av 2023, eftersom EU-området ännu inte har återhämtat sig efter den betydande ekonomiska nedgången med anledning av pandemin samt på grund av den höga osäkerheten, de stora negativa riskerna för de ekonomiska utsikterna till följd av kriget, den kraftiga energiprisuppgången utan like och de i dag fortsatta störningarna i utbudskedjan.⁴

1 I mars 2020 antog Europeiska kommissionen ett meddelande (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0123>) om aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten. Efter detta gav EU:s finansministerier ett gemensamt uttalande som sammanföll med kommissionens bedömning av att kriterierna för aktivering av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten var uppfyllda. Hösten 2020 fastslog kommissionen att den allmänna undantagsklausulen gäller under 2021. I ett meddelande om finanspolitisk vägledning våren 2021 lade kommissionen fram ekonomiska kriterier under vilka undantagsklausulen kan sluta gälla. Utifrån detta fastslog kommissionen baserat på vårprognosen 2021 att klausulen skulle fortsätta att gälla även till utgången av 2022. I meddelandet om finanspolitisk vägledning i mars 2022 fastslog kommissionen att den allmänna undantagsklausulen skulle sluta gälla i början av 2023, men med beaktande av den rådande osäkerheten skulle frågan ännu granskas utifrån kommissionens vårprognos.

2 Artiklarna 5.1, 6.3, 9.1 och 10.3 i förordning (EG) 1466/97 och artiklarna 3.5 och 5.2 i förordning (EG) 1467/97.

3 https://ec.europa.eu/info/system/files/2022_european_semester_spring_package_communication_en.pdf

4 I planerna för de offentliga finanserna 2020, 2021 och 2022 ansågs den allmänna undantagsklausulens giltighet även betyda att sådana exceptionella omständigheter som avses i den inhemska finanspolitiska lagstiftningen (den finanspolitiska lagen 869/2012 och förordningen om en plan för de offentliga finanserna 120/2014) rådde, vilket innebar att fastställandet av fleråriga och sektorspecifika mål inte behöver leda till uppnåendet av det medelfristiga målet.

2 Uppfyllelsen av underskotts- och skuldkriterierna

Saldot för de offentliga samfunden i förhållande till BNP var -2,7 procent 2021. Det innebär att överskridandet av fördragets referensvärde på 3 procent 2020 förblev övergående. Enligt en oberoende prognos från finansministeriets ekonomiska avdelning stiger saldot i de offentliga finanserna under innevarande år till -1,4 procent av BNP. Enligt finansministeriets prognos uppgår saldot under 2023 till -2,2 procent av BNP.

En statistisk ändring⁵ som gjordes i finansräkenskaperna i juni 2022 påverkade de offentliga samfundens konsoliderade EDP-skuld retroaktivt så att fördragets referensvärde på 60 procent har överskridits sedan 2013. Detta påverkar bedömningen av om fördragets skuldkriterium⁶ har uppfyllts, det vill säga kriteriet för skuldminskning gäller Finland.⁷ I meddelandet om finanspolitisk vägledning för 2023⁸ i mars 2022 fastslog dock kommissionen att när det gäller de medlemsstater vars skuldkvot överstiger referensvärdet på 60 procent skulle efterlevnaden av kriteriet för skuldminskning medföra en alltför krävande tidigarelagd finanspolitisk anpassning som riskerar att äventyra tillväxten. Kommissionen anser därför att det med hänsyn till de rådande exceptionella ekonomiska omständigheterna inte är ändamålsenligt att kräva efterlevnad av kriteriet för skuldminskning.

I en rapport⁹ som kommissionen hade utarbetat i enlighet med artikel 126.3 och som kommissionen offentliggjorde den 23 maj 2022 analyserades efterlevnaden av skuldkriteriet. I rapporten fastställde kommissionen att skuldnivån i Finland låg över fördragets

5 [En exceptionell revidering i offentliggörandena av finansräkenskaperna. Orsaken är en metodändring i behandlingen av ARA-lån. – Statistikcentralen \(stat.fi\)](#)

6 Enligt grundfördraget undersöks huruvida skuldsättningen i den offentliga sektorn i procent av bruttonationalprodukten överstiger ett visst referensvärde såvida inte detta procenttal minskar i tillräcklig utsträckning och närmar sig referensvärdet i tillfredsställande takt.

7 Om referensvärdet har överskridits i mer än tre år, gäller målet för skuldminskning. Där analyseras minskningen av skuldkvoten i riktning mot referensvärdet på 60 procent enligt det så kallade bakåtblickande, framåtsyftande respektive konjunkturrensade riktmärket för skuldminskning.

8 [Fiscal policy guidance for 2023 \(europa.eu\)](#)

9 [2022 report under Article 126\(3\) of the Treaty on the Functioning of the EU \(TFEU\) | European Commission \(europa.eu\)](#)

referensvärde för skuld och att skuldkriteriet inte efterlevdes 2021. År 2021 efterlevdes skuldkriteriet inte i fyra andra medlemsstater utöver Finland. Den nivåkorrigering som gjordes i de finländska offentliga samfundens skuld med anledning av den statistiska ändringen var 5,9 procentenheter under 2021 och efter korrigeringen utgjorde skulden 72,3 procent av BNP. Detta ändrar bedömningen av skuldkriteriet för 2021, men slutledningen är ändå densamma, det vill säga skuldkriteriet efterlevdes inte under 2021. Kommissionen angav att den i maj skulle bedöma behovet av att inleda förfaranden vid alltför stora underskott igen hösten 2023.

Enligt finansministeriets oberoende prognos sjunker skuldkvoten till 71,2 procent 2022 och sedan förväntas skulden börja öka 2023, då den kommer att utgöra 72,7 procent av BNP. Utifrån siffrorna i den oberoende prognosen bedömer finansministeriet att skuldkriteriet inte uppfylls 2022 och 2023. Kommissionen gör sin bedömning för 2022 under våren 2023.¹⁰

10 Endast bedömningar som gäller gångna år kan leda till ett förfarande vid alltför stora underskott.

3 Efterlevnaden av kraven i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del

Finland omfattas av den förebyggande delen av stabilitets- och tillväxtpakten och av de krav i den förebyggande delen som gäller framstegen mot det medelfristiga målet (Medium-Term Objective, MTO). Uppnåendet av det medelfristiga målet eller framsteg i den riktningen bedöms med hjälp av två pelare, det strukturella underskottet och utgiftsregeln. Finlands medelfristiga mål för det strukturella saldot är -0,5 procent i förhållande till BNP.

För närvarande är det inte möjligt att göra en bedömning av efterlevnaden av den förebyggande delen med hjälp av de två pelarna, eftersom några numeriska finanspolitiska rekommendationer inte har getts efter 2019. Finansministeriets bedömning av efterlevnaden av den förebyggande delen 2022 och 2023 bygger på en bedömning av efterlevnaden av de kvalitativa finanspolitiska rekommendationer 2022 och 2023 som rådet antog sommaren 2021 och 2022.

Rådet antog den finanspolitiska rekommendationen i juni 2021 i samband med en bedömning av stabilitetsprogrammet. Enligt rekommendationen bör Finland vidta följande åtgärder:

- i. Under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning som beaktar den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens samt upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Ha kontroll över tillväxten av de löpande utgifter som finansieras nationellt.
- ii. När de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, men samtidigt öka investeringarna för att förbättra tillväxtpotentialen.
- iii. Vara särskilt uppmärksam på de offentliga finansernas sammansättning, på såväl inkomst- som utgiftssidan av budgeten, och på budgetåtgärdernas kvalitet, i syfte att säkerställa en hållbar och inkluderande återhämtning. Prioritera hållbara och tillväxtfrämjande investeringar, framför allt investeringar som stöder den gröna och digitala omställningen. Prioritera finanspolitiska strukturreformer som bidrar till finansieringen av politiska prioriteringar och till långsiktigt hållbara offentliga finanser, inbegripet, i förekommande fall, genom att förbättra täckningen, tillräckligheten och hållbarheten i hälso- och sjukvårdssystem samt sociala trygghetssystem för alla.

Enligt de landsspecifika rekommendationer om de offentliga finanserna som rådet antog i juli 2022 bör Finland vidta följande åtgärder: "Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning."

Enligt finansministeriets bedömning kommer Finland 2022 och 2023 att följa de rekommendationer om de offentliga finanserna som rådet antagit.

- Utifrån finansministeriets fristående prognos¹¹ blir dimensioneringen av finanspolitiken i sin helhet något expansiv, vilket bygger på såväl åtgärder för att främja beredskap som riktade och temporära åtgärder för att stödja hushåll och företag med anledning av uppgången i energipriserna. Utifrån kommissionens vårprognos resulterade beräkningen av nationellt finansierade löpande utgifter ännu i att dimensioneringen av finanspolitiken 2023 skulle minska med 0,4 procentenheter. Riktat stöd har getts till personer som flyr kriget i Ukraina och åtgärdernas beräknade effekt på de offentliga samfundens underskott är 0,6 miljarder euro under 2022 och 0,8 miljarder euro under 2023. Enligt Migrationsverket hade 39 214 ansökningar om tillfälligt skydd i Finland lämnats in fram till den 18 september 2022. Enligt en beräkning kommer 48 000 ansökningar om tillfälligt skydd att lämnas in under 2022 och motsvarande antal under 2023 är 30 000.
- Enligt regeringsprogrammet är Finland klimatneutralt 2035 och regeringen har förbundit sig att besluta om behövliga tilläggsåtgärder för att målet om klimatneutralitet 2035 ska nås. Regeringen har beslutat om betydande åtgärder för en grön omställning som en del av Finlands program för hållbar tillväxt samt inom ramen för den undantagsklausul som fastställdes efter att Ryssland hade inlett anfallskriget.
- För att stärka självförsörjningen på energi och försörjningsberedskapen har det beslutats om en åtgärdshelhet vars syfte är att avsevärt påskynda utfasningen av fossila energikällor och att stödja ibruktagandet av ny teknik.

11 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164335>

Planen för de offentliga finanserna innehåller också tillägg till tillståndsförfaranden och andra administrativa förfaranden och digitalisering för att stimulera investeringar i anslutning till den gröna omställningen. Trots minskningen av Finlands slutliga tilldelning riktas en betydande del av planen för faciliteten för återhämtning och resiliens till främjande av den dubbla omställningen.

- Enligt en rapport¹² som Europeiska kommissionen offentliggjorde om de offentliga finansernas hållbarhet den 25 april 2022 klassificeras Finland i medelriskklassen för offentliga finanser på medellång respektive lång sikt. På kort sikt bedöms riskbetyget som lågt. Enligt analysen av skuldållbarheten är Finlands sårbarhet låg. I rapporten anges även utveckling av behandlingen av pensionsfonder som ett potentiellt framtida utvecklingsområde vid analysen av skuldållbarheten. Rapporten lyfter fram Finlands och Luxemburgs särdrag när det gäller pensionsfondernas positiva inverkan på skuldkvoten genom stock-/flödesjustering. I Finland utgör pensionsfondernas tillgångar cirka 90 procent av BNP och kumulativt sett beräknas effekten av eventuella ändringar på skuldkvoten vara cirka 6 procentenheter under en tioårig skuldållbarhetsanalys. Enligt finansministeriets oberoende prognos ligger den offentliga sektorns underskott klart under referensvärdet på 3 procent under hela prognoshorizonten.
- På grund av höjda energipriser har regeringen planerat och vidtagit åtgärder som beräknas utgöra cirka 0,2 procent av BNP under 2022 och 0,4 procent av BNP under 2023. Åtgärderna räknas upp i tabellen (Åtgärder efter prövning och planerade åtgärder med anledning av energipriserna och/eller inflationen). Dessutom har regeringen beslutat om eller planerat garantier, lån och andra motsvarande mekanismer för energisektorn (10 miljarder euro), brofinansiering för energiföretag (2 miljarder euro) och garanti-/låneprogram för kommunägda energibolag (5 miljarder euro).
- Utöver åtgärder med anledning av uppgången i energipriserna har regeringen beslutat om bland annat åtgärder för att säkerställa energitillgången och för att påskynda energiinvesteringar. Regeringen har också gjort flera ändringar i bilbeskattningen och framför allt i skatten på registrering av en ny bil. Dessa åtgärder har dock snarare en koppling till den långsiktiga klimatpolitiken.

12 https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/fiscal-sustainability-report-2021_en

Åtgärder efter prövning och planerade åtgärder med anledning av energipriserna och/eller inflationen
(miljoner euro)

Utgifter	2022	2023
Jordbruksstöd	219	
Transportstöd till logistiksektorn	75	
Stöd till kollektivtrafiken	20	
Justering av folkpensionsindexet för 2022 och indexering av sociala förmåner i enlighet med justeringen	99	10
Temporär höjning av reseersättningar som betalas ut utifrån sjukförsäkringen		5
Åtgärder för att stödja hushållens köpkraft (sociala förmåner)		73
Temporärt elstöd till hushåll		300
Tillägg till barnbidraget i december 2022 för att stödja hushållens köpkraft	112	
Inkomster	2022	2023
Temporär höjning av kostnadsersättningarna för resor mellan bostad och arbetsplats	-143	-24
Temporär befrielse från skatten på produktionsbyggnader inom jordbruket	-13	
Temporär sänkning av skyldigheten att distribuera biobränslen -7,5 %	74	73
Ytterligare höjning av skatteavdragen för renovering av uppvärmningssystem i hushåll	-8	-8
Temporärt skatteavdrag för el		-300
Sänkning av avgifterna för småbarnspedagogik och vård (bestående)		-100
Mervärdesskattesatsen på el sänks till 10 procent i december 2022 och den sänkta skattesatsen gäller till april 2023		-290
Mervärdesskatt på persontrafik uppbärs inte mellan januari och april 2023		-60
Totaleffekt	2022	2023
euro, miljoner	615	1 097
% av BNP	0,2	0,4

Med beaktande av dels att undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är i kraft 2022 och 2023, dels rådets finanspolitiska rekommendationer för 2021 och 2022, som inte innehöll någon numerisk finanspolitisk rekommendation enligt de begrepp som används i utgiftsregeln eller i det strukturella saldot för 2022, är det enligt finansministeriets bedömning inte ändamålsenligt att i detta skede granska det strukturella saldot eller utgiftsregeln 2022 eller 2023 eller kumulativt för 2021–2022 eller 2022–2023. Det bör också beaktas att bedömningen av det strukturella saldot är förknippad med många osäkerhetsfaktorer på grund av de kraftiga konjunktursvängningarna, då det är svårt att bedöma produktionsgapet och bedömningen av konjunkturläget sannolikt kommer att preciseras i senare prognoser.

Enligt finansministeriets bedömning, som ingick i vårens stabilitetsprogram, iakttog Finland kraven i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och de finanspolitiska rekommendationer som gavs till Finland 2021, vilket även kommissionen och rådet konstaterade vården 2022. Enligt finansministeriets bedömning kommer Finland även att iaktta rekommendationerna 2022 och 2023.

4 Statsrådets bedömning av framstegen mot det medelfristiga målet

Enligt statsrådets bedömning följde Finland 2021 den landsspecifika rekommendationen om de offentliga finanserna. Enligt 3 § 1 mom. i den finanspolitiska lagen (869/2012) ska statsrådet vidta de åtgärder som statsrådet anser behövliga för att korrigera de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet, om det enligt dess bedömning finns en sådan betydande avvikelse i det strukturella saldot i de offentliga finanserna som kan äventyra uppnåendet av det medelfristiga målet. Statsrådet ska bedöma frågan i samband med övervakningen och den samlade bedömningen av de offentliga finanserna eller efter det att Europeiska unionens råd påpekat saken i sitt yttrande om Finlands stabilitetsprogram.

5 Finlands plan för återhämtning och resiliens samt uppdatering av planen

Finlands plan för återhämtning och resiliens (RRP) godkändes den 27 maj 2021.

Den 4 oktober 2021 offentliggjorde kommissionen sin bedömning av Finlands plan och ett förslag till rådets genomförandebeslut i anslutning till planen. Planen godkändes av rådet den 29 oktober 2021.

Planen är indelad i fyra pelare:

- i. Den gröna omställningen stöder ekonomiska strukturomvandlingar och ett koldioxidneutralt välfärdssamhälle.
- ii. Med hjälp av digitalisering och dataekonomi stärks produktiviteten och tjänsterna görs tillgängliga för alla.
- iii. Sysselsättningsgraden och kompetensnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt.
- iv. Tjänsterna inom social- och hälsovården görs tillgängliga för alla och produceras mer kostnadseffektivt.

Planen för återhämtning och resiliens är en del av Finlands program för hållbar tillväxt. Ministerarbetsgruppen för hållbar tillväxt i Finland har dragit upp riktlinjer för de allmänna målen i programmet för hållbar tillväxt, vilka är att minska växthusgasutsläppen, öka produktiviteten, höja sysselsättningsgraden, försnabba tillgången till vård och främja jämställdheten.

Efter kommissionens uppdatering den 30 juni 2022¹³ minskade Finlands tilldelning från faciliteten för återhämtning och resiliens till cirka 1,8 miljarder euro. Den 22 juni 2022 drog ministerarbetsgruppen för hållbar tillväxt i Finland, med anledning av den minskade tilldelningen, upp riktlinjer för uppdateringen av Finlands återhämtnings- och resiliensplan

13 https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2022_06_30_update_maximum_financial_contribution_rrf_grants.pdf

genom att skära ner investeringarna med sammanlagt 272,75 miljoner euro.¹⁴ I enlighet med ministerarbetsgruppens riktlinjer görs följande ändringar i eurobeloppet på de investeringar som ingår i planen:

PELARE 1

Åtgärd	Avdrag (miljoner euro)	Uppdaterad finansiering (miljoner euro)
Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	20	136
Direkt elektrifiering av industrins processer och att göra dem koldioxidsnåla	12	48
Avstående från oljeuppvärmning	70	0
En offentlig laddningsinfrastruktur och ett offentligt nätverk av tankstationer för gas	6,4	13,6
En privat laddningsinfrastruktur	20	0
Klimatåtgärder inom markanvändningssektorn	1,5	8,5

PELARE 2

Åtgärd	Avdrag (miljoner euro)	Uppdaterad finansiering (miljoner euro)
Säkerställande av kvaliteten på och tillgången till kommunikationsnät	18	32
Virtual Finland	5	4
Datasystemet för övervakning av RRF	4	5,75

¹⁴ Finland uppdaterar sin återhämtnings- och resiliensplan.

PELARE 3

Åtgärd	Avdrag (miljoner euro)	Uppdaterad finansiering (miljoner euro)
Genomförandet av ungdomsgarantin stärks genom en incitamentsmodell för kommunerna	6,5	6,5
Aktör på övergångsarbetsmarknaden	8	12
Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet	1,5	14,5
Reform av det fortsatta lärandet digitaliseringsprogrammet	14	32
Lokala infrastrukturer	4,75	25,25
Konkurrensutsatt finansiering för innovationsinfrastrukturer	4,25	20,75
Främjande av nyckelsektorer	2	25
Innovativa tillväxtföretag	2	18
Programmet för tillväxtaccelerator	5,4	4,6
Programmet för främjande av koldioxidsnålhet, cirkulär ekonomi och digital förnyelse inom industrin och för ökning av industriell tjänsteexport	1	4
Konversions- och anskaffningsstöd	5	0
Expertis och teknik inom hälsa och välbefinnande	1	4
Stöd för hållbar och digital tillväxt inom turistbranschen	8,25	11,75

PELARE 4

Åtgärd	Avdrag (miljoner euro)	Uppdaterad finansiering (miljoner euro)
Uppfyllandet av vårdgarantin främjas och den eftersatta vården avvecklas genom statsunderstöd	52	178

Uppdateringen av Finlands plan för återhämtning och resiliens är under beredning i enlighet med ministerarbetsgruppens riktlinjer. Den uppdaterade planen godkänns av statsrådet. Efter detta bedöms planen av Europeiska kommissionen och den slutliga, uppdaterade planen godkänns av EU-rådet.

Inkomster från RRF-bidrag (% av BNP)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
RRF-bidrag som ingår i inkomstprognoserna		0,01	0,22	0,21	0,13	0,06	0,02
Utbetalningar av RRF-bidrag från EU		0,11	0,09	0,14	0,11	0,10	0,10

Utgifter finansierade med RRF-bidrag (% av BNP)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Löntagarersättningar D.1		0,00	0,04	0,02	0,01	0,00	0,00
Insatsförbrukning P.2		0,00	0,06	0,04	0,02	0,00	0,00
Socialskyddsavgifter D.62+D.632							
Ränteutgifter D.41							
Subventioner D.3		0,00	0,03	0,03	0,02	0,00	0,00
Övriga inkomstöverföringar D.7							
TOTALA UTGIFTER		0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0
Fast bruttoinvestering P.51g		0,00	0,02	0,04	0,02	0,02	0,01
Kapitaltransfereringar		0,00	0,07	0,09	0,05	0,03	0,01
Investeringar och kapitaltransfereringar sammanlagt		0,00	0,09	0,13	0,08	0,05	0,02

6 Tabeller

Makroekonomiska prognoser¹⁵

Tabell 0.i). Grundläggande antaganden

	2021	2022	2023
3 mån. euribor	-0,5	-0,1	1,3
Obligationsränta 10 år	-0,1	1,4	1,8
USD/EUR-valutakurs	1,2	1,1	1,0
Effektiv nominell växelkurs (Finland)	0,8	-3,3	-1,6
Global BNP-tillväxt (exklusive EU)	6,1	2,7	2,7
BNP-tillväxten i EU-28	5,3	2,1	1,3
BNP-tillväxten på de viktigaste exportmarknaderna	10,4	3,4	3,2
Världshandelns tillväxt	10,7	4,2	4,0
Råolja (USD/fat)	70,7	102,9	89,8

15 Prognosen i utkastet till budgetplan, som också användes som underlag vid utarbetandet av statens budgetproposition, har utarbetats på finansministeriets ekonomiska avdelning. Prognosen är oberoende och dess formella oberoende bygger på den så kallade fipo-lagen (lagen om ändring av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna, 79/2015).

Tabell 1a. Makroekonomiska utsikter

	2021 nivå	2021 föränd- ring, %	2022	2023
1. Real BNP	231,3	3,0	2,3	0,6
Varav				
1.1. De budgetära åtgärdernas beräknade inverkan på den ekonomiska tillväxten				
2. Potentiell BNP	234,0	1,1	1,3	1,0
bidrag:				
– arbetsinsats				
– kapital				
– totalproduktivitet				
3. Nominell BNP	251,4	5,6	7,4	3,7
4. Privata konsumtionsutgifter	121,1	3,6	1,1	0,8
5. Offentliga konsumtionsutgifter	55,9	2,7	1,8	-0,2
6. Kapitalbildning	52,6	1,1	3,6	1,2
7. Lagerförändring (% av BNP)	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Export av varor och tjänster	90,2	5,6	1,1	2,7
9. Import av varor och tjänster	90,3	5,6	1,8	2,6
Inverkan på BNP-tillväxten, %-enheter				
10. Inhemsk efterfrågan på slutprodukter	232,2	2,8	1,9	0,7
11. Lagerförändring	0	0,2	0,7	0,0
12. Nettoexport	0,0	0,0	-0,3	0,0

Tabell 1b. Prisutveckling

	2021 föränd- ring, %	2022	2023
1. BNP-deflator	2,5	5,0	3,0
2. Deflator för privat konsumtion	1,7	6,5	3,2
3. Harmoniserat konsumentprisindex	2,1	6,7	3,4
4. Deflator för offentlig konsumtion	3,3	3,9	3,4
5. Investeringsdeflator	2,3	3,7	2,2
6. Exportprisdeflator	9,7	18,7	2,4
7. Importprisdeflator	9,5	20,8	2,5

Tabell 1c. Utvecklingen på arbetsmarknaden

	2021 nivå	2021 föränd- ring, %	2022	2023
1. Sysselsättning, 1 000 personer	2 555	2,4	2,2	-0,2
2. Sysselsättning, 1 000 000 arbetade timmar	427,6	3,2	1,6	-0,1
3. Arbetslöshetsgrad (%)	212	7,7	6,6	6,7
4. Arbetsproduktivitet, personer	90,5	0,6	0,1	0,8
5. Arbetsproduktivitet, antal arbetade timmar	540,8	-0,2	0,7	0,7
6. Löntagarsättning	117,4	6,2	5,3	3,5
7. Löntagarsättning per anställd	45,9	3,7	3,0	3,7

Tabell 1d. Sektorspecifika saldon

	2021 % av BNP	2022	2023
1. Finlands nettoutlåning till utlandet	1,0	-0,4	-0,6
varav:			
– Saldo för varor och tjänster	0,3	-0,8	-0,8
– Saldo för produktionsfaktorsersättningar och inkomstöverföringar	0,7	0,3	0,2
– Kapitalöverföringar, netto	0,1	0,1	0,1
2. Den privata sektorns nettoutlåning	4,1	1,4	2,0
3. Den offentliga sektorns nettoutlåning	-2,7	-1,4	-2,2
4. Statistisk differens	0,4	0,4	0,4

Målen för de offentliga finanserna

Tabell 2.a Målen för de offentliga finanserna uppdelade enligt delsektorer

Nettoutlåning enligt delsektorer	2022 % av BNP	2023
1. Offentliga samfund sammanlagt	-1,4	-2,4
2. Staten	-2,3	-3,0
3. -	-	-
4. Lokalförvaltningen	-0,4	-0,6
5. Socialskyddsfonder	1,3	1,4
6. Ränteutgifter	0,5	0,6
7. Primärt saldo	-0,8	-1,7
8. Engångsåtgärder	0,0	0,0
9. Real BNP-tillväxt, förändring i %	1,7	0,5
10. Potentiell BNP, förändring i %	1,3	1,0
bidrag:		
– arbetsinsats		
– kapitalinsats		
– totalproduktivitet		
11. Produktionsgap	-0,7	-1,2
12. Konjunkturrelaterad komponent i det finansiella sparandet	-0,4	-0,7
13. Konjunkturrensat finansiellt sparande	-1,0	-1,7
14. Konjunkturrensat primärsaldo	-0,4	-1,0
15. Strukturellt saldo	-1,0	-1,7

Tabell 2.b Utveckling av de offentliga samfundens skuldsättning

	2022 % av BNP	2023
1. Bruttoskuld	71,2	72,7
2. Förändring i bruttoskuld, %-enheter	-1,1	1,5
Bidrag till förändringar i bruttoskulden, %-enheter		
3. Primärt saldo	0,8	1,7
4. Ränteutgifter	0,6	0,7
5. Flödes-/stockjustering	-2,5	-1,0
varav:		
– Differenser mellan statistikföring enligt kassa- och prestationsprincipen	0,3	0,5
– Finansiella tillgångars nettoökning	1,0	1,2
– varav:		
– privatiseringsintäkter	-0,4	-0,1
– värderingseffekter och övrigt	-3,7	-2,7
Implicit räntesats på skuld	0,9	1,1
Andra relevanta variabler		
6. Likvida finansiella tillgångar		
7. Finansiella nettoskulder		
8. Amortering på statens skulder (befintliga skuldebrev)		
9. Valutaskuldens andel		
10. Genomsnittlig maturitet för statens skulder		

Prognoser för inkomster och utgifter när politiken antas förbli oförändrad

Tabell 3. Offentliga samfunds utgifts- och inkomstberäkningar som baserar sig på oförändrad politik, uppdelade enligt huvudkomponenter

Offentliga sektorn	2022 % av BNP	2023
1. Totala inkomster vid oförändrad politik	52,5	52,4
varav:		
1.1. Skatter på produktion och import	13,5	13,3
1.2. Inkomstskatter	16,8	16,3
1.3. Kapitalskatter	0,3	0,3
1.4. Socialskyddsavgifter	11,8	12,0
1.5. Förmögenhetsinkomster	3,3	3,6
1.5. Övriga intäkter	6,8	6,8
varav: skattesats	42,6	42,0
2. Totala utgifter vid oförändrad politik	53,9	54,4
varav:		
2.1. Löntagarsättning (löner + arbetsgivares socialskyddsavgifter)	12,5	12,5
2.2. Insatsförbrukning	11,3	11,4
2.3. Sociala inkomstöverföringar	20,9	21,5
varav arbetslöshetsersättningar	1,7	1,6
2.4. Ränteutgifter	0,6	0,7
2.5. Subventioner	1,1	0,8
2.6. Fast bruttoinvestering	4,4	4,6
2.7. Kapitaltransfereringar	0,6	0,4
2.8. Övriga utgifter	2,6	2,5

Inkomst- och utgiftsmål, offentliga samfunds utgifter enligt uppgifter

Tabell 4.a Offentliga samfunds inkomster och utgifter, uppdelade enligt huvudkomponenter

Offentliga sektorn	2022 % av BNP	2023
1. Inkomster sammanlagt	52,5	52,2
varav:		
1.1. Skatter på produktion och import	13,5	13,4
1.2. Inkomstskatter	16,8	16,2
1.3. Kapitalskatter	0,3	0,3
1.4. Socialskyddsavgifter	11,8	12,0
1.5. Förmögenhetsinkomster	3,3	3,6
1.5. Övriga intäkter	6,8	6,8
varav: skattesats	42,6	42,0
2. Utgifter sammanlagt	53,9	54,7
varav:		
2.1. Löntagarersättningar	12,5	12,5
2.2. Insatsförbrukning	11,3	11,5
2.3. Sociala inkomstöverföringar	20,9	21,5
varav arbetslöshetsersättningar	1,7	1,6
2.4. Ränteutgifter	0,6	0,7
2.5. Subventioner	1,1	0,9
2.6. Fast bruttoinvestering	4,4	4,6
2.7. Kapitaltransfereringar	0,6	0,4
2.8. Övriga utgifter	2,6	2,5

Tabell 4b. Utgifter utanför utgiftsregeln

	2021 miljoner euro	2022	2023 % av BNP	2024
1. Utgifter för EU-program som i sin helhet ersätts med inkomster från EU-medel	577	0,4	0,4	0,3
1.a varav investeringar	96	0,0	0,0	0,0
2. Konjunkturbetingade ändringar i arbetslöshetsutgifterna	630	0,1	0,2	0,2
3. Effekten av diskretionära åtgärder på inkomsterna	1 467	0,0	-0,1	-0,1
4. Utgifter finansierade med öronmärkta inkomster	77	0,0	0,0	0,0

Diskretionära åtgärder som ingår i budgetpropositionen

Tabell 5.a Diskretionära åtgärder som vidtagits av de offentliga samfunden

Förteckning över åtgärder*	Detaljerad beskrivning	Mål	Bokföringsprincip	Godkännandestatus	Budgetkonsekvenser		
					2021	2022	2023
Hushållens inkomstskatter	Hushållens inkomstskatter		prestationsprincipen	största delen godkänd**			-0,3
Samfundsskatter	Samfundsskatter		prestationsprincipen	största delen godkänd**			0,0
Indirekta skatter	Indirekta skatter		prestationsprincipen	största delen godkänd**			0,0
Socialskyddsavgifter	Socialskyddsavgifter		prestationsprincipen	föreslagen***			0,2
Utgiftsåtgärder (inkl. coronaåtgärder och andra åtgärder)	Utgiftsåtgärder		prestations-/kassapprincipen	största delen godkänd**			0,0

* Många av åtgärderna uppfyller inte kriteriet för storleksklass (0,05 procent av BNP), varför åtgärderna har räknats samman och delats in i större kategorier.

Vissa åtgärder är tillfälliga, men merparten är bestående.

** Riksdagen fattar beslut om dessa hösten 2022.

*** Social- och hälsovårdsministeriet fastställer dessa hösten 2022.

Skillnader i förhållande till det senaste stabilitetsprogrammet

Tabell 6. Skillnader i förhållande till det senaste stabilitetsprogrammet

	2021	2022	2023 % av BNP
Offentliga samfunds nettokreditgivning			
Stabilitetsprogrammet	-2,6	-2,2	-1,7
Utkast till budgetplan	-2,7	-1,4	-2,2
Skillnad, %-enheter	-0,1	0,8	-0,5
Offentliga sektorns nettokreditgivning vid oförändrad politik			
Stabilitetsprogrammet	-2,6	-2,2	-1,7
Preliminär budgetproposition	-2,7	-1,4	-2,0
Skillnad, %-enheter	-0,1	0,8	-0,3

Bilagor

Uppgifter om metoder

Makroprognosen baserar sig på expertåsikter, finansministeriets DSGE-modell (se till exempel Ekonomisk översikt, hösten 2017, s. 17), en faktormodell på kort sikt samt partialmodeller. Prognosen för de offentliga finanserna baserar sig på bland annat makroprognosen på kort sikt samt kalkyler på medellång sikt, budgetpropositionerna, rambesluten, prognoserna om skatteunderlag och ändringarna i beskattningsgrunderna samt de detaljerade uppskattningar av skatteinkomsterna som härletts från dem, kommunekonomiprogrammet samt besluten om socialskyddsavgifter och sociala förmåner.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

FINANSMINISTERIET
Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 160 01
finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-276-5 (pdf)

Oktober 2022